

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 14. februar 2014

Sagsnr.: 99

./.. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til godkendelse af en række tilsætningsstoffer til traditionelle kødtilberedninger ved ændring af bilag II til forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevarerilsætningsstoffer (komité sag).

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 20. februar 2014.

En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et forringet beskyttelsesniveau i Danmark, men ikke i resten af EU.

Regeringen kan ikke støtte forslaget og stemmer imod forslaget, idet der medtages nye tilladelser til anvendelse af nitrit, samt fordi sundhedsmæssigt uproblematisk tilsætningsstoffer fra den tidligere danske positivliste ikke medtages i EU positivlisten.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Kemi og Fødevarekvalitet
Sagsnr.: 2012-29-221-01351/Dep sagsnr: 24687
Den 14. februar 2014
FVM 242

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til godkendelse af en række tilsætningsstoffer til traditionelle kødtilberedninger ved ændring af bilag II til forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til godkendelse af en række tilsætningsstoffer til en række traditionelle kødtilberedninger. Der er sundhedsmæssige betænkeligheder ved forslaget. Forslaget er med undtagelse af nitrit i overensstemmelse med kriterier i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer om, at de skal være sundhedsmæssigt forsvarlige, at der skal være teknologisk begrundelse for anvendelsen, og at anvendelsen ikke må vildlede forbrugeren. Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 20. februar 2014. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et forringet beskyttelsesniveau i Danmark, men ikke i resten af EU. Regeringen kan således ikke støtte forslaget og stemmer imod forslaget, idet der medtages nye tilladelser til anvendelse af nitrit, samt fordi sundhedsmæssigt uproblematisk tilsætningsstoffer fra den tidligere danske positivliste ikke medtages i EU positivlisten.

Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til ændring af bilag II til forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer, som følge af ansøgninger om godkendelse af en række tilsætningsstoffer i kødtilberedninger.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 10, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer.

Forslaget skal behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har

udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 20. februar 2014.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede gældende retsakt.

Formål og indhold

Forslaget fastsætter en selvstændig fødevarekategori for tilberedt kød, som i den nuværende EU-liste er en undergruppe under fødevarekategorien "uforarbejdet kød". Tilberedt kød adskiller sig fra kødprodukter ved, at kødet fortsat har strukturen af fersk kød. Tilberedt kød er produkter, som kan være marinerede, stiksaltet eller blandet med krydderier således, at kødet fortsat har fersk køds karakter. Kødprodukter er forarbejdede produkter, der fremkommer ved forarbejdning af kød eller ved yderligere forarbejdning af sådanne forarbejdede produkter, således at snitfladen viser, at produktet ikke længere har fersk køds egenskaber.

Forslaget godkender anvendelsen af en række farvestoffer, konserveringsstoffer, antioxidanter (sundhedsregulerende) samt stabilisatorer til kødtilberedninger:

- Farvestoffer: E 100 Curcumin, E 120 Carminer E 150 a-d Karamelfarve, E 160c Paprikaekstrakt, E 162 Rødbedefarve
- Konserveringsstoffer: E 249-250 Nitritter, E 260 Eddikesyre, E 261 Kaliumacetat, E 262 Natriumacetat, E 263 Calciumacetat, E 270 Mælkesyre
- Sundhedsregulerende/antioxidanter: E 300 Ascorbinsyre, E 301 Natriumascorbat, E 302 Calciumascorbat, E 325 Natriumlactat, E 326 Kaliumlactat, E 327 Calciumlactat, E 330 Citronsyre, E 331 Natriumcitrat, E 332 Kaliumcitrat, E 333 Calciumcitrat, E 338-452 Phosphorsyre/phosphate, E 500 Natriumcarbonater samt
- Stabilisatorer: E 1414 Acetyleret distivelsephosphat og E 1442 Hydroxypropyl-distivelsephosphat.

Tilsætningsstofferne er tilladt i dag i andre fødevaregrupper i EU. Det præciseres i forslaget, at carry-over princippet også gælder for tilberedt kød. Carry-over princippet betyder, at der må ske overførsel af et tilsætningsstof fra en ingrediens til det tilberedte kød, såfremt tilsætningsstoffet er tilladt i ingrediensen.

Til indplacering i den nye kategori "tilberedt kød" foreslås godkendelse af en række tilsætningsstoffer i traditionelt tilberedt kød som en ændring af EU-listen over tilladte tilsætningsstoffer. "Traditionelle produkter" er produkter, som fremstilles i enkelte medlemsstater efter gamle traditioner og traditionelle opskrifter. Traditionelle kødtilberedninger sælges hovedsageligt i de medlemsstater, hvor de fremstilles, men kan også markedsføres i andre medlemsstater. Idet forslaget er begrænset til traditionelt tilberedt kød, tillader forslaget ikke, at tilsætningsstofferne anvendes i kategorien "tilberedt kød" (som

eksempelvis en lang række danske produkter som "medisterpølse", "marineret kyllingefilet", "barbecue ribben" med flere er), da de ikke betragtes som "traditionelle produkter".

Forslaget indeholder bestemmelser om anvendelse af nitrit i visse traditionelle produkter af tilberedt kød, da det fastsætter en grænseværdi for nitrit (E 249-250 Nitritter) i visse traditionelle produkter af tilberedt kød. Nitrit anvendes i dag som konserveringsstof i kødprodukter, men har ikke været tilladt i tilberedt kød.

Kommissionen finder, at anvendelsen af stofferne er i overensstemmelse med kriterierne fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevarerilsætningsstoffer, som er:

- at de skal være sundhedsmæssigt forsvarlige,
- at der er en teknologisk begrundelse,
- at anvendelsen ikke vildleder forbrugerne.

Såfremt forslaget vedtages, kan anvendelse af stofferne være muligt på 20. dagen efter offentliggørelsen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Fødevarerilsætningsstoffer reguleres af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevarerilsætningsstoffer.

I medfør af forordningen er der vedtaget en EU-liste over godkendte tilsætningsstoffer og deres anvendelsesbetingelser (bilag II). EU-listen for tilsætningsstoffer (bilag II) finder anvendelse fra 1. juni 2013.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at have administrative og samfundsøkonomiske konsekvenser, men vurderes at have en række alvorlige erhvervmæssige konsekvenser i sin nuværende form.

Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) har ikke været hørt i forbindelse med udarbejdelse af forslaget., da anvendelsen af de nævnte tilsætningsstoffer kun vil blive udvidet til visse traditionelle produkter, hvor de allerede har været anvendt.

DTU Fødevarer instituttet vurderer, at der ikke er sundhedsmæssige problemer med hovedparten af de foreslåede anvendelser, men anfører dog, at dette ikke gælder udvidelsen af anvendelsen af nitrit, hvor der er sundhedsmæssige betænkeligheder.

En vedtagelse af forslaget skønnes samlet set derfor at forringe beskyttelsesniveauet i Danmark, men ikke i resten af EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

DI Fødevarer bemærker, at forslaget alene tillader anvendelse af en række tilsætningsstoffer udelukkende til specielle nationale produkter i de forskellige medlemsstater. DI anfører, at de tilsætningsstoffer, som tillades, bør tillades til alle produkter, der hører til kategorien tilberedt kød. Hertil bemærkes, at forslaget ikke imødekommer, at der i EU fortsat ikke er en fælles forståelse af, hvilke produkter, der tilhører kategorien "tilberedt kød", og hvilke der er kødprodukter, og at dette bør præciseres. DI Fødevarer kan derfor ikke bakke op om det nuværende forslag, men ønsker at der i stedet arbejdes med generelle tilladelser for alle typer tilberedt kød og en mere klar definition af tilberedt kød.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der bortset fra enkelte stoffer som nitritter (E 249 og E 250) og phosphater (E 338 - 452) er tale om tilsætningsstoffer, der er vurderet til ikke at være sundhedsmæssigt betænkelige. Landbrug & Fødevarer mener derfor, at de bør tillades til alle produkter af typen "tilberedt kød" og ikke kun til de traditionelle specialiteter. Landbrug og Fødevarer bemærker videre, at der ikke synes en saglig begrundelse for at begrænse forslaget til kun at omfatte de specifikke produkter (primært traditionelle produkter), som pt. udgør forslaget. Landbrug og Fødevarer mener derfor, at det forslag, der nu foreligger, ikke er fyldestgørende, og at der bør arbejdes på et forslag med generelle tilladelser. Desuden anfører Landbrug & Fødevarer, at medlemsstaterne ikke anvender reglerne vedrørende tilsætningsstoffer på en ensartet måde på kødområdet samt at der ikke - på trods af Kommissionens forsøg på at klargøre forskellen mellem tilberedt kød og kødprodukter - er en fælles forståelse af, hvilken kategori et givet produkt tilhører.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at det er vigtigt at sikre harmoniserede regler for tilsætningsstoffer, der kan anvendes i fødevarer, og at godkendelsen og anvendelsen af tilsætningsstoffer sker ud fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevarertilætningsstoffer kriterier:

- at de skal være sundhedsmæssigt forsvarlige,
- at der er en teknologisk begrundelse,
- at anvendelsen ikke vildleder forbrugerne.

Disse kriterier vurderes at være tilgodeset for de foreslåede stoffer med undtagelse af anvendelse af nitrit. Hertil kommer, at regeringen støtter ønskerne fremsat i høringssvarene fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, hvorefter "traditionelle" og "ikke-traditionelle" fødevarer i kategorien "tilberedt kød" bør behandles ens. De omhandlede stoffer har - med undtagelse af nitrit - været tilladt i tilberedt kød i en årrække i den tidligere danske positivliste, men blev på grund af definitions-mæssige uklarheder ikke medtaget i den samlede EU positivliste i forordning (EU) nr. 1129/2011, som trådte i kraft den 1. juni 2013. Danske produkter fra kategorien "tilberedt kød" (eksempelvis "medisterpølse", "marineret kyllingefilet", "barbecue ribben" med flere) betragtes ikke som "traditionelle produkter", og der bliver således med forslaget etableret helt forskellige vilkår for produktionen af "traditionelle" og øvrige tilberedte kødprodukter. En sådan forskelsbehandling finder regeringen uacceptabel og fastholder derfor overfor Kommissionen, at forslaget skal omarbejdes, således at det tager højde for de teknologiske behov for vigtige produkter på markedet, som i øvrigt opfylder kravet om at være uden sundhedsmæssige betænkeligheder. Regeringen kan således ikke støtte forslaget og stemmer

imod forslaget, idet der medtages nye tilladelser til anvendelse af nitrit, samt fordi sundhedsmæssigt uproblematisk tilsætningsstoffer fra den tidligere danske positivliste ikke medtages i EU positivlisten.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side bekendt med, at flere medlemsstater vil afstå fra at stemme, idet Kommissionens forslag om tilsætningsstoffer til tilberedt kød ikke afspejler de omhandlede stoffer og ønsker om også at tillade "ikke-traditionelle" kødtilberedninger.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.